

MURAKÖZ

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére köldendő.

Kiadóhivatal:
Strassz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyilviterok és hirdetések.

Előfizetési árak:
Félféve
Negyed évre
Egyes szám ára 30 fillér.
Hirdetők jutányosabb feltételekkel.
Nyilviter polihora 50 fillér.

Telefon szám 34.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Feloldó szerkesztő: ZRINYI KÁROLY.	Főszerkesztő: MARGITAI JÓZSEF.	Kiadó és lapkiadónok: STRASSZ SÁNDOR.
---	---	--

Ujesztendő.

... Vig zene zendül, pohár összecsendül... S azután egy pillanatra csend, mély-séges, titokzatos csend, a lámpák kialszanak s míg az ó-esztendő végső vonaglással kimul, tüzes ifjúsággal, perdülő könnyedséggel megszületik az új-esztendő, az Úr Jézus Krisztus születését követő 1910-ik.

A végső akkord tehát vig. Ugy mint minden esztendőnél. Ellentétben az emberi elmúlással, hol a kiengesztelő halál, szomorúság s bánat között költözik be a gyász-házba.

A szilveszter esti vidám hangulat még bennünk vibrál, mikor a most született új esztendő horoszkopját kutató szemmel kémleljük. Mindnyájan szeretnők tudni, hogy vajjon az új esztendő mit rejt méhében, vajjon több vigáság s kevesebb szomorúság vár-e a szenvedő, a küzködő, a létért folytatott nehéz harcokban elernyedt, emberiségre.

A jövő előttünk mély rejtelly marad s csak a mult az, mely kevés örömet magában foglaló történelmét szemünk elé tárja. Bizony kevés jót nyújtott az elmúlt esztendő a magyarnak. Nincs miért visszakívánjuk, nincs egyetlen mozzanata, amiért visszasóvárogjuk.

A régi latin közmondás ugyan azt tartja: »De mortuis nil, nisi bene.« A halottakról vagy jól, vagy semmit se mondjunk, de ez esetben el kell térnünk az udvariasság e szentelt paragrafusaitól s szemtől szembe mondjuk az elköltözöttnek, hogy senki sem sajnálja, senki sem várja vissza, örömmel látjuk ellátogatását. Aki csak bánatot vetett s szomorúságot aratott, az ne számítson az emberiség elnézésére. Az 1909-ik esztendő nem volt örömteli s így elmúlásakor még csak azt a szegény bucsuztatót sem nyújthatjuk, mely minden jöttelt léleknek elköltözésekor kijár.

Jött nem hozott semmit s amit elvitt, az csak bánat s szomorúság volt. Ki fogja sajnálni tehát, s ki kívánja vissza? Elment, hogy helyet engedjen az újnak, a frissnek, a reménységgel teli, üde fiatalnak. Mindnyájan hisszük, reméljük, sőt bizonyosra vesszük, hogy az új esztendő mindenben felül fogja múlni az elmúltat, több örömet, kevesebb bánatot s szomorúságot hoz a mi szerencsésen, elsanyargatott országunk népének.

S a remény, mely az emberek szívében, mint az örökmécses a szentélynek belsejében, ki nem hunyó lánggal ég, a remény táplálja bensőket, e remény adja a vigaszt, s nyújtja a kitartást a további küzdelmekhez.

— Ember küzdj és bizva bizzál!

A költő látnoki erővel biztatja embertársait az Úr nevében a további küzdelemre, hogy az élet súlyos csapásait elviselve, ne csüggedjen, hanem folytassa a harcot ott, ahol elhagyta, folytassa ott, hol vérezni, szenvedni megtanult.

S ez az általános emberi sors. Egy néhány maroknyi virág s egész kocsiderekra való gaz. Pillanatnyi örömök s évek hosszú során keresztüli szenvedés. A mártírok nem haltak ki. Minden egyes ember élete, nem egyéb, mint a kisérd mártíromságok szakadatlán láncolata. Ha elhunyt az ó, kezdődik az új. Az elmúlt esztendő küzdelmei folytatónak az újban, az újé a következőben. Ha az ünnepek alkalmából letecszük a szeszámot, hogy pihenjünk, pihenésünk csupán újabb erőgyűjtés a következő küzdelmekhez.

Minden mulandó. A földi lét is csupán provizorium, ideiglenes küzdőterülete a léleknek, hogy az a földi salak tisztítóüzében megpuhódva, eljusszon örök rendeltetési helyére, oda, ahonnan még senki sem tért meg s ahova a mi gyarló szemünk pillantása még nem eshet.

Az új esztendő bekövetkezése különös gondolatokra ragadja elménket. Az elmúlás mindenkor szomorú hangulatba ringat s eszünkbe juttatja véges voltunkat. A halhatatlanság csak a nagy elnök jutalma. Az emberiség óriási nagy többsége csak azért születik, hogy egy szám legyen abban a hatalmas statisztikában, mely az emberiség gyarapodását és csökkenését igazolja. Csak egy az állandó, csak egyetlen a maradandó, amit a szeretet alkot. A szeretet az emberi tulajdonságok közül az, melynek égi származását elvitatni nem lehet. A szeretet alkotta dolgok öröklétűek.

A szeretet legyen hát az új esztendő vezérmotívuma. Ez rezegejen minden cselekvésünkben, ez vibráljon minden ténykedésünkben. Ha a szeretet lesz az uralkodó ebben az országban, akkor az új esztendő bizvást több örömet, nagyobb előrehaladást biztosít nekünk s mindenkinek, aki ez ország lakója.

A szeretet nevében köszöntjük az új esztendőt!

A muraközi borok értékesítése.

Irta: Knezevich Viktor báró.

1907-ben a muraközi must ár 50 fillér volt a préstől, 1908-ban egyszerre leszállott 32 fillérré; az idén 20—26—27 fillérré. Tudjuk, hogy az egész világon az árak a kínálat és kereslet által szabályozottnak. Ha tehát könnyelmű emberek edényekről

idejében nem gondoskodnak, nagyon természetes, hogy akármilyen áron kénytelenek a bort eladni és ezzel végzetlenül s igen nehezen javítható deroutetot idéznek elő az egész vidéken.

Tavaly Moóról az árak mindvégig 60 fillérek voltak, nálunk 32 fillérek. Mért? mert egy idevaló nagybirtokos edényhiány miatt kénytelen volt mustját elpocsékolni. Pedig ez végzetlenül könnyelműség; akinek 6—700 akó bora van, az csak kaphat 600 K hitelt, amivel könnyen építhet cementbordókat és még sem kénytelen szegényebb embertársait tönkre tenni!

Ez az eladás nemcsak a stridói, hanem még a luttenbergi borvásárt is tönkre tette, mert amikor nálunk az idén 20 filléren pocsekollták a mustot, ugyanakkor a bécsi és svájci borkereskedők 32 filléren vették a homokbuckás kecskeméti és fehértemplomi mustokat — ami mégis csak furcsa jelenség, amikor itt közel, orruk előtt volt a luttenbergi, amelyből 3 homokbuckást lehet csinálni!

Egyszer Luttenbergben volt alkalmam egy kedélyes stájer kocsmárosat kihallgatni:

»Ter Ungarwein is immer vollkommener, a feszterj Wein, i brauch aber an recht reschen Luttenberger, ta lasst sich was macha! und net an Burgunder, sondern recht an reschen Luttenberger Rizlinger ta mach i 3 Ungarn drauss!«

Nos, itt az irány már meg van jelölve, amelyet nekünk muraközieknek követnünk kell a telepítésnél: egyedül Olasz Rizlingit és furmint, vagy Rajnai Rizlinget, ez adja az igazi res bort, mely rémséges erős és sok vizet elbir. Nálunk azonban az édes erős bort is keresik, ez a jobb évráratu; ez meg a bécsieknek és svájciaknak kell, amivel nagyon is res, savanyu, könnyű borainkat teszik élvezhetővé. Azért jól mondja a német:

»Ter insulaner Wein und das insulaner Ross kommen nie aus der Mod.«
Persze többet kellene róla tudni!

Már a bécsiek is kezdenek észre térni. E napokban Kofler stájer barátom és szomszédom 36 filléren adott tül idei kitűnő borán.

Ajánlom ismerőseimnek dr. Drucker érdekes könyvét: »A Borművelő Németország« ebből mi magyarok sokat tanulhatnánk. A rajnai rizling a világ legrágább bora; persze könnyű a németeknek, kik a világ legragább népei közelében laknak; (egy jobb évráratu rizling 400 márkáért kelt el árverésen haterenkint!)

Nekünk is borárveréseket és borvásárokat kellene tartanunk, ami nem nehéz kivinni. Még pedig Csáktornya a nagy vendéglőben, a vendéglős-nem haragszik meg

Ne tétovázzék, ha fáj a feje,

Beretvás-pastillát

:: hanem használjon azonnal ::

amely 10 perc alatt a legmakacsabb migráint és fejfájást elmulasztja. Orvosok által ajánlva. Kapható minden gyógyszerárban. Ár 720. — Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Kispesten. 3 dobozát ingyen postai szállítással. 637 7—53

ha ott összecsiszítjuk a nagy publikumot, a természet ingyen bocsátja rendelkezésünkre, a hová a tulajdonosok minden hordó boruk után egy-egy pintes üvegben a mintát beküldik, egy csáktornyai bizottság I. béttel a kiállítás előtt a mintákat átveszi, azokat a beküldők névsora szerint az asztalokon elhelyezi, mire azután egy betű kihúzása után névsor szerint a bor árverése megkezdődhetik.

Magától értelődik, hogy előbb az Allgemeine Weinzeitungban reklámot kell csinálnunk a muraközi bornak s érdekében útni a nagy doból, ahogy csak; lehet a hozzávaló német cikkeket én megírom s egy előzetes csáktornyai gyűlésen felolvasom — igen tisztelt előnkünk, Mesterich Aladár tisztelt úr meg lesz kegyes a reklámciókat átvenni, azokat a különféle lapoknak beküldeni, kifizetni, mit mi kiállítók a gazdakörnek szívesen visszatérítünk.

Ezért egyrészt felkérem igen tisztelt előnkünket, legyen kegyes a gazdákat február végére Csáktornyára behívni, hogy tudjuk, hány akó bor lenne kiállítható és hogy ez ügyet alaposan megbeszélhessük — másrészt továbbá az igen tisztelt közönséget is, hogy adjon a »Muraközben« véleményét tervünkről, mert ezt minél alaposabban kellene megbeszélni, akár horvát, akár magyar nyelven. Még bátorkodom figyelmeztetni a nagy közönséget, hogy dr. Kiss Oszkár, igen derék földink, továbbá igen tisztelt volt képviselőnk, Terböcz István és én egy eredeti pincészövetkezet gondolatára jöttünk, amely egészen eltér az eddigi pincészövetkezetektől. Tervünknek igen kedvez egy cikk, melyet Bernát István »Szövetkezet« című lapjában olvastam.

Bernát t. i. azt mondja, hogy olyan pincészövetkezet alakítani, mint aminők az eddigiek, nem felel meg a célnak, ha nincs fogyasztó közönség. A hatvani talán az egyedüli, amely a főváros közelében a város nagysága miatt prosperálhatna, de minek gyűjtenénk mi muraköziek butelliás bort nagyáldozattal, amikor a vidék legtöbb borívó lakosa szőlővel bír, és nagyon is el van látva borral!

S ezért a mi tervünk az volt: nem gyűjteni fogyasztó nélkül, hanem a bort értelmes kezeléssel mellett késszé tenni minél előbbi eladásra, a hitelre szorulttal pedig 5%-os kölcsönrel gyámolítani a meglévő borára. Végre hitelt nyújtani a hordóhiányban szenvedőknek, még pedig a künnlévő terméssre.

Ez rövid vázlat a mi pincészövetkezetünknek. Tehát még egyszer úraink: »Nem gyűjteni a bort, hanem jól kezelni (mindenki a maga pincéjében) és minél előbb eladni Tudtommal Neumann Miksa csáktornyai kereskedő igen praktikus módon értékesítette saját butellás borát Csáktornyán — milyen eredménnyel, azt már nem tudom.

Kérem az igen tisztelt közönséget tessék alapszabályainkat tanulmányozni — ezek Csáktornyán dr. Hajos Ferenc ügyvédnél vannak — és a Muraközben rótnak véleményét mondani s különösen Neumann Miksa urat kérem erre, aki mint praktikus üzletember kitűnő tanácsokat adhatna. — Az újságban kifejezésre jutott eszmecsere s aztán a gyűltekezést majd nyélbe fogják útni terveinket. Adja Isten!

Sziveszteri gondolatok.

Ugy belemarkol az ember lelkébe a Sziveszter, hogy szinte fáj. Csak úgy önti

ránk az érzések nagy áradatát. A hány, annyiféle. És nem a titokzatos boldog izgalom, jóleső busongások, édes-bús érzések fajtájából valók.

Oh nem! Ezeket, külön-külön vagy együttvéve, végigérjük az év különböző hangulataiban. De ezek hátterében csak úgy félvállról vesszük tudomásul, hogy nini! megint elmúlt egy nap. Egy rövid nap. Napocska, ugyan mi az? És egyáltalán nem fáj. Így folynak az idők végtelen tengerébe mindennél nagyobb biztonsággal frissen, simát a visszamenetérés fájdalomla nélkül.

Csak az év utolsó napján riadunk fel. Hideg ablaküveghez tapadt homlokkal, vagy öblös szék mélyén végig vonul lelki-szemeink előtt az egész esztendő. Apró események tarka sokasága. Valóra nem váltott édes remények. Búra fordult öröm. És örömkök, mik halálós fájdalomból keltek. — Napsugaras napok, telve hasadozó vidámsággal. Félős, sötét éjek, midőn könnyáztatva vánkonsan égő homlokkal hánykódtunk s örökkévalóságnak tetszett a rövid, futó pillanat.

Oh bizony pedig egy egész év is de rövid. Így elmulva, a mint örökre kiesik életünkéből. Semmi az idők végtelenségében. Szép, hosszú idő arasznyi életünkben.

Érünk-e másikat? Hol, merre e küzdelmes élet során? S vajlon békés, meleg otthonban szeretet nyíló virágai között, vagy úgy, mint a puszták magános fája, eiveszőben, sápadozva...

Igy löpöngve az esztendő utolsó napján, megszóral a vecsernyére hívó bús harangzúgás. Megrándul bennünk a lélek. Szinte vad vággyal eped ajkunk az imádság után.

Templomba sietünk meg a templomkerülő is.

A nedves, vastag ködből sötét emberi alakok bukkannak elő. Égő lelkük szinte belevilágít a sziveszteri kora-alkonyatba.

És száll az ének. Száll. És folynak a könnyek.

Égő, forró könnyei nem egynek az Elvesztett után, ki pedig keservesen tudja ím-már, hogy könny a rögből életet nem fakaszt. »Hova mennék Úram a te lelked elől és a te orcad elől hova futnék én?»

Innen kimondhatatlan hálával röpül vissza gondolatunk az Élőkre. Vissza, kiket ölelhetünk. A jóra. A szépre. A mindenre miben élünk. És főleg, hogy élünk. Hogy éljünk.

S míg így ömlik ajkunkról az ima, az Úr színe előtt lassan elsimulnak a viharzó érzések s békült lélekkel nyugszunk meg a soha visszamenetérő évbiztos múltasában.

Othlon a csendes szoba mindjebben csendesít. Elbékült érzésekkel ülünk vacsorához. Gyöngye szeretettel nézünk a fehér asztalon remegő, finoman áttetsző kocsonyára. Illatos, forró tea kavargatása közben jövőben való bizalmunk nőllön-nő. S ha véletlenül még valami jóízű sziveszteri-esti muri is adódik, haj bizony nemcsak az ifju óriások, de még a jó férfikorban lévő derék családapák is heves meggyőződéssel vallják, hogy »sohse halunk meg«! Szó sincs róla, a bizalom ily rohamos emelkedése némi összefüggésben van a gyöngyöző pezsgősüvegek durranásával. Ropogásra sült malacbőr illatával.

De a miutaságnak éjfél órában érhető a hangos jókedv pezsgős segédszemélyzet nélkül is.

Meglopó észrevétellességgel az ó-esztendő új-éve siklott. Ezzel nem egy rövid nap, hanem egy egész év hajnala pirkadt ránk. A pár órával előbb lelkünkre nehezedett

érezések átváltoznak frissen rügyező, százelevelű hajló, bimbó fakszító reménykedés virágzó fájává. Főlötte mélységes kéken hajlik el a megújodott hit. Rajta szelíd ragyogással vitorláznak a szeretet aranyfelhői.

A beállott ujévben kérjük a kegyelem Istenét, tartson meg bennünket e frissen hajlított érzéseinkben. Tartson meg minket égyeseket. Együttvéve a Nemzetet. Árassza ránk már egyszer azt a sok száz éven át sóvárgott örömet, hogy a reménykedésnek ama virágzófája ne csak bővös illatával legyen mámorossá. Hanem gyümölcsbe menjen, kifejlődjön, megérjen.

Mert nem lesz annál boldogabb ujéve e Nemzetnek, mintha egyszer már érett gyümölcsöt lát e fán. És ha lát, le is szakíthatja, nemcsak a kezét nyujthatja utána.

Adja Isten!

K Ü L Ö N F E L É K .

Évtördölön.

Esztendő mulása, ahogy itt vagyon
Uj remények szárnya leng a holnapon.

Csüggedő szívében új remény dereng,
Ki meg szép időknél multaján mereng.

Oh, ki nem derülhet szép emlékein,
Boldog ifjúságnak kedves képein.

Elmúlt szép időkről csak én nem tudok,
Ily örömből nékem soha sem jutott...

Tavasos világot én nem ismerek,
Az én ifjúságom: rég kihalt berek.

Ahányszor feletem az év elvonult:
Kétség volt jóvendőm s fájdalom a mult.

Somlós Sándor.

— **Boldog ujesztendőt kívánunk lapunk összes előfizetőinek, olvasóinak, munkatársainak, valamint összes jóakaróinak.**

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Szurinka Mária huszti polgári iskolai segédtanítónőt ugyanoda rendes tanítónővé nevezte ki a X. díjaztaly 3-ik fokozatába.

— **Uj iskolai építkezések.** Mint értesülünk, a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter november hó folyamán elrendelte, hogy az 1910-ik évi állami költségvetés terhen a ráckanizai iskola építése foganatosíttassék. Ennek alapján az építkezés Ráckanizán már kora tavasszal megkezdődik. E célból a műszaki okmányokkal kapcsolatosan a telek beszerzésére vonatkozó adatok már felterjesztettek. Ugyancsak a muravidai iskola építése ügyében is történt intézkedés, amennyiben az iskola építési tervének elkészítése tárgyában az államépítészeti hivatal megkeresett.

— **A Vármegyei tisztviselők nyugdíjgyűje.** A vármegyei nyugdíjintézet alapszabályait a törvényhatósági bizottság még a mult évben akként módosította, hogy a teljes nyugdíj-képesség eléréséhez szükséges szolgálati időt 35 évre szállította; az özvegyek ellátásának minimumát 800 koronában s maximumát 3000 koronában megállapította és az árvek ellátási járulékait felemelte. A belügyminiszter a 35 éves szolgálati időre vonatkozó rendelkezéstől a jóváhagyást megvonta, tehát az alapszabályokba újra 40 év vételet fel. A többi módosítások érintetlenül maradtak.

— **A katonabezállásolási pótdó.** A f. hóban megtartott vármegyei törvényhatósági közgyűlésen a vármegye területén a katonabezállásolási pótdó a hazadó után 28 s egyebb adónemek után 4-2%-ban állapított meg.

— **Pótversony tárgyalás.** A tanítóképzőintézetben f. hó 30-án megtartott pótversony-tárgyalás sem járt eredménnyel. A dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanfelügyelő elnökele alatt összeült bizottság megbizta az igazgatót, hogy szabad megegyezés alapján biztosítsa az intézetnek a jövő évi huszállitást. A szerződésbeli biztosítás lehetetlenné lett, mert az ajánlatok a napi rendes áruknál magasabb egységarakat mutattak.

— **Halálozás.** Mint részvétellel értesülünk, Perlakon László Józsefné szül. Maltersdorfer Ada úrasszony, f. hó 27-én, életének 23-ik, holdog házasságának 5-ik évében elhunyt. Kedden délután 2 órakor helyezték a perlaki izr. temetőben örök pihenőre. Féjjen kívül egy gyermeke, szülői s nagyszámú rokonság siratják a korán elhunyt új feleséget s gondos anyát. Aldás és béke hamvain!

— **Betűrés.** Kiszszabadkán nemcsak tanulják a kosárfonást, de annyira rajognak a magyar házi iparért, hogyha pénzök nincs, akkor erőszakkal is birtokukba veszik a tanfolyamon készült tetszetős iparcikkeket. Ilyformán jártak el a múlt héten is a lelkes iparpártolók, amikor a kiszszabdkai kosárfonó tanfolyam helyiségét a karácsonyi ünnepek előtt éjjel feltörték és onnan 34 drb. nagy kosarat emeltek. De nemcsak a kész szép kosarakat dézsmálták meg, hanem a tanfolyam összes szerszámaait is magukkal vitték. A kár tetemes, de remélhetőleg meg fog térülni, mert a csendőrség erőlesen nyomoz.

— **Új évi üdvözlések megváltása.** A perlaki »Szegénytanulók Segélyező Egyesület« javára az idei új évi üdvözlőket a következők váltották meg: dr. Tamás János, dr. Kemény Fülöp, Horváth Pál, dr. Reményi Zoltán, Hirschsohn Miksa, Hirschson Viktor, dr. Böhm Szidney, 2—2 kor. Svasztis Ödön, Szabó György, dr. Szűcs Jenő, B. N., dr. Vajda Béla, Hejdenfeld Ignátz, Vajda Ernő, N. N., dr. Zakál Lajos, Kősz József, Petrits Mihály, Brezoczi János, Hermann János, Ebenspanger Miksa, Maltersdorfer Vilmos, Horváth Vince, dr. Piehler Gyula, Schmidt Ferenc, Varga Jakab, Dénesi István, Sipos Elek, Platty Tivadar, Pánán Pál, dr. Ságváry Jenő, Karczag Béla, dr. Noszpoly Gáspár, Sámson László, Strausz Béla, Hochzinger Julia, Stinglbauer József, Dr. Sibrik Dezső, Blazsincsics Jenő, Novák Mátyás, 1—1 kor. Fejér Károly, Svenda Jakab. Rosenfeld Manó, Kómár János, Poszavecz György Banelly László 60 f. N. N., N. N., Fuchs Kálmán, Novák Rezső 50 f. N. N. 40 f. N. N., Száceser Balázs, Belics Flórián, N. N. Rebák Miklós, 20 f.

— **Téves hír az aradi vesztőhely megváltásáról.** Az a hír járta be a lapokat s ezzel az országot, hogy Arad sz. kir. város, azt a 139 hold terület, amelynek közepén van a kivégzés helye, a saját pénzén megvásárolta. Ebből igen sokan arra következtettek, hogy további adományokra szükség nincs. Ez alaposan téves felgás. Mert Arad város határozata oda irányul, hogy kölcsön pénzzel segítségére siet az országos gyűjtés útján eddig befolyt kegyetesek alapján s mert az egész föld vételére szükséges 210 ezer korona még nincs együtt, e 139 holdból megveszi a felesleges területet. Úgy hogy a nemzeti alábból kifizetelék magának a vesztőhelynek 10 holdnyi területe s a többi pénz a vesztőhelynek rendezésére s a nemzeti kegyeletnek megfelelő nagyszabású és méltó emlékmű s a vértanúk öröknyugvó helyének felépítésére fordítatik. Ehhez sok pénz kell s a nagy nemzeti célra még mindig szükség van az adományok beküldésére, ha azt akarjuk, hogy nemcsak a kivégzés helye legyen a nemzeté, hanem az valóban a nemzeti halákegyelet bucsujáróhelye lehessen. Erre a

célra rendez az aradi 13-as bizottság tárgysorsjátékot s a sorsjegyek 1 koronás árából reméli, hogy jelentékeny összeggel fogja szaporítani a vértanúk alapját. A föld ma még nincs megvéve, sem az egész terület, sem a kivégzés helye. Éppen azért újból felhívom adományai beküldésére a hazafias közönséget s jóakaró támogatásra ajánlom a vértanúk vesztő helyének sorsjegyét. Budapest, 1909. december 20. Barabás Béla dr. orsz. képviselő, az aradi 13-as bizottság elnöke.

— **Megüresedett jegyzői állás.** A lemondás folytán megüresedett belicai jegyzői állásra a csáktornyai-járás főszolgabírája pályázatot hirdetett 1910. jan. 12-iki határidővel. Az állással járó javadalmazás, 1600 K törzsfizetés és a mellékjólétekből áll.

— **Mérgezés — ijesztgetésből.** Karlovecz Flórián murafüredi gazda augusztus 3-án a község határában lévő szántóföldjén dolgozott. Ide vitte utána édesanyja az ebédet, mely tőkfőzelékből állt. A gazda jó étvágyal ült az ebédhez, alig evett azonban néhány kanálnyival a főzelékből, elsápadt, kiejtette a kanalat kezéből és alétlan dőlt el a földön. Majd heves hányási inger fogta el és ekkor szerencséjére az egész addig elfogyasztott főzeléktől megszabadult. Mert mint a csendőrok kiderítették, a főzelékbe a gazda felesége, a 23 éves Filipán Kati a tűzhelyen patkánymérget dobott, melyet hazuról hozott el. A csendőrok rögtön vallatásra fogták a mérgekeverő merénylőt, ki beismerte, tettét, de azzal mentegetődzött, hogy nem akarta megölni az urát, csupán ráijesztene. Az beigazolást nyert, hogy a férj és a feleség, valamint az anyós és a menyé között gyakori civakodások voltak és hogy a fiatal asszonnyal nagyon rosszul bántak, a törvényszék mindazonáltal két heti fogházbüntetésre ítélte a szokállan módon ijesztgetelő menyecskét.

— **Országos vásár.** Ivanecen, az ottani előjáróság híradása szerint, az országos vásár januárius 7-én tartalék meg.

— **A nyultenyésztők figyelmébe.** A Házi nyultenyésztők Országos Szövetsége, (Budapest. Csillaghegy) a házi nyultenyésztés népszerűsítése érdekében minden érdeklődőnek ingyen küldi meg a most megjelent ismeretőjét a házi nyultenyésztésről, amelyből bárki annyira megismerheti ezt a hasznos gazdasági mellékágazatot, hogy maga is bele foghat a jövedelmező tenyésztésbe. Ezt a kezdést is megkönnyíti a Szövetség azzal, hogy jó tenyésztő anyag beszerzését követeli, sőt vagyontalanoknak ingyen is ad. A házi nyulak vágásál és gerezájuk gyűjtését a Szövetség Csillaghegyi telepen, valamint husuk árusítását a Központi Vásárcsarnokban megkezdtek; a termékek tehát bármely mennyiségben értékesíthetők.

— **Megszökött kivándorlók.** A helybeli határrendőrség többek közt elfogta Hajdu Józsefet és Tamás Konstantint is, akik hamis útlevállal iparkodtak átjutni a határon. A bűntetés foganatosítása végett átadta őket a községi hatóságnak, mely a letartóztatott kivándorlókat a tűzoltósági épületben tartja fogva. Hajdu és Tamás az ablakon keresztül öszbebeszéltek Kovács János helybeli békocsissal, az éj leple alatt az ablakon kimoszták s emeltek a kocsis lakására, ki jó pénzért átvitte őket a határon. Az egész dologban Kovács a legszörnyesbűnös, akit letartóztatott fogolyszöktetés büntette címén.

— **A testvérgyilkos ügye.** Prepelics Mátyást, ki testvérét a múlt hónapban meg-

gyilkolta, dr. Bakos Géza kir. vizsgálóbíró több ízben kihallgatta. A vizsgálatot 1909. dec. 20-án befejezte. Mely után a rablőgyilkost átkísértette a nagykanizsai ügyűszséghez, elmeállapotának megfigyelése végett.

— **Cigánybecsület.** December 25-én történt, hogy a Bottoraya Község határában kóborló cigányok egyike, Horváth Markó, társához, Horváth Kálmánhoz ment látogatóba. De utközben találkozáván vele, együtt tételtek Bogdán Sándor kunyhóijába, hol pálinkázni kezdtek. Beszélgetés közben Markó felelősségre vonta Kálmánt, hogy miért panaszkodta be az anyósánál. A kérdőre vont cimborra felelet helyett egy pálinkás üveggel fejbe vágta pajlását, ki erre megsértődve kést rántott s bántalmazóját veszedelmesen öszbeszurkálta, úgy, hogy az a fájdalomtól összeesett. A kényes ligánybecsületnek is vér az ára. A verekedő cimborákat bekisértek.

— **Házaselet tövisei.** Novák György loheveghyji lakost feljelentették a helybeli járásbírósnágnál, mert feleségével öszszeszóalkozva, a győnge nőt egy hegyes vasbotal öszszeszurkálta.

— **Gyermeknapár.** Hihetetlen olcsó az 1910. évre szőlő Gyermeknapár, mely immár 11 év óta jelenik meg. A 64 oldalra terjedő és 34 szép képpel illusztrált könyv ára 10 fillér, melyből 2 fillér a tanítók özevgyeinek és árvaínak gyámoltására szánt Eötvös-alapot illeti. Elbeszélések, versek, történetek, mesék foglaltatnak a könyvben, mind arra célozva, hogy a gyermekekben a nagy terinészet s különösen az állatok iránti érdeklődést és szeretetet felkeltsek és így terjesszék az állatvédelem eszméjét, melynek erkölcsnemesítő volta mellett, nagy jelentősége van a közgazdaságban is. A Gyermeknapár legelőszereiben postautalványon megrendelhető Az Országos Állatvédő Egyesületnél, (Budapest, IX., Ernő-utca 11—13.) Mely a naptárakat portómentesen küldi meg a megrendelőnek. A jelentékeny postaköltség lehető csökkentése érdekében azt kéri az egyesület, hogy egy-egy címre lehetőleg 10 példány rendeltessek meg 1 korona árban

— **A népkönyvtár mindenki számára**
ingylen nyitva van minden vasárnap délután 1/2—1/3 óráig a városházán.

Szerkesztői üzenetek.

Függetlenségi elvtárs. Ön csodálkodással, némileg felháborodással mutat rá a törvényhatósági választásra, mely épen a csáktornyai választókerület fő képviselőjét, Filipich Lajost a vármegyei közigazgatási bizottságból kibuktatta. Erre vonatkozólag teljes mértékben megnyugtathatjuk Önt. Országgyűlési képviselőnkön ezzel semmi sérelem nem esett. Hogy Filipich Lajos e bizottságból kimaradt, tisztán a képviselői úr műve. Miután a volt főispán úr lemondása a bizottsági választással ép összeesett, Filipich Lajos önként ajánlotta fel az 6 helyét Baththyán Pál gróf részére, illetőleg kész volt a maga személyét feláldozni, csak azért, hogy a volt főispán, a megye éléről való távozása dacára is, a vármegye közönségével folytonos nexusban maradjon s agitálásával s tevékenységével annak ezentul is hasznos szolgálatakat tehessen. Filipich Lajos képviselőt tehát sérelem nem esett, ellenkezőleg a mi képviselőnk csak elismerést érdemelt ki, hogy ezzel az önzetlen, lovasias eszelekedetével Baththyán Pál gróf érdemei előtt zászlaját meghajlotta.

H. E. Zszi. Sajnáljuk, hogy Sylveszter estéjéről megírt szép elmékedését nem hozhatjuk. Kesőn kaptuk. Versére utóbb kerül a sor, majd ha stilszerű lesz. Most inkább a puha, halk és súlydős sárórt, meg a kinyitott ablakról kellene írni s nem a hóról s a hóvátarórt, melyre hovatovább, úgy látszik, már csak ama bizonyos öreg emberek fognak emlékezni.

Se pošiljke, kaj se tiče zadržaja novinah, se imaju poslati na ime urednika vu Drávavásárhely.

Izdateljstvo:
knjižara Strausz Sandora
kam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na hrvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučljivi list za puk
Izlazi svaki tjeden jedenkrat i to: svaku nedelju.

Predplatna cína je:
Na celo leto 8 kor.
Na pol leta 4 kor.
Na četvert leta 2 kor.
Pojedini broji koštaju 20 fil.

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

Odgovorni urednik:
ZRINYI KÁROLY.

Surađnici:
BEZENHOFER MIHÁLY I PATAKI VIKTOR.

Izdatelj i vlastik
STRAUSZ SÁNDOR.

Na mlado ljeto.

Kak človek, koj kad je velikoga puta načinil, postoji i obrne se, pak si pred oči donese sve sela, varaše, vode, bregje i sve znamenitosti koje je vu svojem dugem putu videl, tak postojno i mi vezda na hataru prošloga i novoga ljeta i premišljavamo.

Gledimo dakle prošlo 1909 ljeto! Već spočetka prošloga ljeta smo se na žalostni glas stali gori. Veliki potres je vu Taljanskoj na prah i pepel spravil varoše, jezere i jezere ljudi je vumrlo pod ruševinami zemlja je poleg morja propala i morje je vun vudrilo na suho, zatem pak je ogenj vudril vun i tak je ogenj i voda zakopala sve ono, kaj je človečenstvo na stotine ljet skup spravilo.

Nemoguće je da tu nevidimo post Božji. Vu Messini, Calabriji i Siciliji gde je potres bil, su ljudi tak razvuzdani bili već, da si moramo premišljavati, da je potres, koj je 170 jezer ljudi uništil, Božja kaštiga bil. Zapamtimo si moji dragi da Bog nebije sa batinom.

Druga velika stvar je koju moramo premisliti, strah tabora, koji je prošloga ljeta plašil ljudi. Ako bi bil vuñ vudril tabor, tak bi to strašni tabor bil. Čela Europa bi vu ognu bila i bilo bi strašnoga klanja.

Moramo premišljavati zvun toga one nesreće koje se dogodiju po svētu, one razbojne čine, koje den na den moremo čitati i moramo doći do te misli da: »Človek obrni se k Bogu!«

Obrnimo se k Bogu! Dalko i dalko smo otišli od njega, mislimo da nam je težko na-

zaj k njemu doći. Ali nezabimo, da je Bog velikodušan i dobrotiven, on nas nazad primi, kak ovcar svoje zabludjeno janje.

Bog zna kak bude vu budućnosti. Bog zna, kaj bude nam doneslo novo ljeto. Ali ako budemo mirne pobožne duše čekali ovo novo ljeto, ako se k Bogu obrnemo, tak more doći kakva gud nesreća, nas pripravne najde.

Daj nam Bog srečno mlado ljeto!

Mlado leto.

Pisal: Pataki Viktor.

Kak je obće znano svakomu, da se prvi den novoga leta januara 1-ga obderžava, tak su vu starinskom vremena različito računali prvoga dneva novoga leta.

Sto lèt je prošlo, da se je francuski narod obunil; porušil je sve i poništil, promenil je navade državni red i tak kalendar, 1793. oktobra 5-ga je narodni konvent ustanovil, da se novoletu ne januara 1-ga nego septembra 22 ga ima obderžavati, onda gda je noć s dnevom jednaka Toga kalendaru su francuski imali do 1805-ga leta, gda je Napoleon novoletu opet na 1. januara prenesel. Ta prigoda je vu novom vremenu prva i jedina utom, da se je novoletu premeščavalo.

Vu starinskom vremenu je novoletu marciusa 1-ga na prvi protuletni den bilo, koju je Julius Caesar rimljanski cesar opet na prvi januar del, ar su rimljanski-poganski popi kalendaru tak zmetali i zmenjšali, da je cesar pobošenje kalendaru za silno

držal i tak je otemelil tak zvanoga Julian kolendara.

Pogani-rimlani su prvoga dneva novoga-leta sa zabavljanjem, lancem, veseljem, s razkošivanjem svetili; ali kršćeniki, skim se je kršćenska vera sve bolje objačivala, stem su se bolje trsili, da prvoga januara pristojno častiju s molitvami, poslom i pokošum.

Trsili su se nadalje, da ovoga dneva skim pobožneše i Bogu povoljnješim načinom svetkovati moreju, prenesli su od poganinov otemeljno novoletu od 1-ga januara na 1. marciuš. To premenjbo su najviše kršćenski orsagi primali. Najverneše je marciusa 1-ga za novoletu venecianska-republika obderžavala.

Izvan 1-ga marciusa je i 25-marciuš den novoga leta bil, vu kršćanski orsagi, ar tē den je svetek Bl. d. Marije sadovenice, i skim bolje se je vu kršćenski zakorenilo počašćenje Bl. d. Marije, tak su vu različnih orsagih Marijinoga svetka računali za novoletu, koju su za »Marijino leto« imenovali.

»Marijina leta« su vu srēdnjim vėhu najbolje u Taljanskoj zemlji i vu Magjarskom orsagu dugo vremena obderžavali, vu Nemškom orsagu su samo vu Trier i Kól biškopiah »Marijino leto« držali.

Vu nekojih kršćanski državah su »Vuzmeno leto« otemeljili i vu ovih orsagih je novoletu na veliko-subotu bilo, ali to je vno go neprilike i smešarije uzrokuvalo, ar je vuzem gibući svetek i tak je novoletu jedenputa prije, drugiput kesno došlo.

Štrekari dečki,

Ovi vno go već za navuk nemaru, Vreme trošiju roditelje varu, Peneze pofrate po muziki skače, I prez kasna trga škornje, dere hlače.

Na muziki on zvrši svega posla, Opet odide na štreku po novca, Kada novce se opet zasluži, Onda ga zna pa ga rezluži.

Pogledajmo štrekare mladiče, Kak za nos vlečju sirote deklidče, Niti pred taljanom jobci tak neskaču, Kak pred lepom devom kotkodaču.

Naklone im prave i vernost obeču, Dok je, kak sirote, neolove vu vreču, Doklam su zajedno, kak treba je štoju, A kad se rezidu, gadno je psuju.

Prigiblju se vrte se i lažu. Samo da pri takom malo važu. Mustače svaki samo po modi frče, Da mu repi preko nosa strče.

Brada! stom je briga više sati, Koj ju hoće, kak lepo ju treba zavrati, Svaki ju lepo keficom počeše, Desnom nogom pak popleše.

Cigare pušiju kakti rope, A gače cusrave i slepe. Škerlakom na kende se pokrije, A na drugi strani opet sunce greje.

Po noći lindraju pak se do 1 vure, Vjutro se fino jesti bezbure, Jer naši mladi se tepu, Već ako imaju kaj u žepu.

Ov vu sopolu dugo se pere, On bi rat lep biti, z lica koju dere, Jeden maže lasi pipodom kipučem, Drugi glavu tinkturom disučom.

Ov gidavec tamo, sim tam se zgladava, Iz desna na levo škerlaka sukava, Sad skrivč, sad gledč po obloki ževa, Pak pesmicu brumba kak seva.

Ov gde koju vidi, tam naklone reže. Senje pripoveda, lažnju plete mreže.

Na šinjaku zamazani goler zvani, S kojim ksebi lepa lica mami.

Derzsánics János.

Stirano djete.

Sunce ljepo sija, ptičice z grma na grm leteće popevaju lepe glase, ali stari Bože mirno sedi o soboci i premišljava. Mišlenjo mu zgubljeni dar i zadovolnost išče. Igruče listje ga zabadav zove, on se tam nečuti dobro, jer nikaj mu nevraći njegvo veliko ranu.

Neje bil on tak žalosten. On i njegva žena su vu ljepoj zadovolnosti živeli na svojem siromaštvi.

To veselje je išče vekše postalo, da je nje gospodin Bog z detetom daruval. Djete je raslo i roditelji su ga z ljubavjom gojili. Da se je igrače navolilo z veseljem je poslušalo pripovesti, stere mu je njegva mama pripovedala.

Kérjen mindenütt valódi egyiptomi „NIL“ szivarkahüvelyt és szivarkapapírost,

mely a dohányzás alatt nem lesz sem ZSIROS sem FEKETE. Csak akkor valódi, ha a „NIL“ név és a krokodil védjeggyel van ellátva.

Pri izhodnih narodih 1-ga septembra najdemo za novoletu. Pri zahodni krščeniki je opet novoletu 25-ga decembra, na sam Božič bilo, zato se je to »Božično leto« zvalo.

Vu tim sim-tam premetanju i zmešarji se je 1582-ga leta Gregor papa odlučil da Julián kolendara poboljša, tojest novoga naredi, kojega su izvan krkov sve kršćanske države prek' vzete. Te kolendar kojega i denes hasnujemo se zove »Gregorianki« kolendar, koj novoletu 1-ga januara dene i izvan židovov i rusov čeli svet hasnuje, da po božiču osmi den je pravi den mladoga leta, koj den 1910-toga leta, — da našem vrdnem i poštuvanem čitateljem zadovoljnost, mir, sreću, zdravlje i veselje podeli, iz iz krenoga i čistoga srca želimo.

Prodaj medjimurskih vinah.

Pisal: Br. Knezevich Viktor.

V godini 1907. su medjimurskoga mušta od preše za 50 fillerov prodali, a lani smo samo 32, a letos ne već kak 20, 26, 27 fillerov dobili za njega. Mi znamo, da svigde na celom svetu čena vina je takovo, kako ovo vino ponujeju, i kako ono iščeju. I zato, ako lakoumni ljudi zagod za lagve se ne brine, i poleg toga vino za jako cenu prodaju, celoj okolici jako velikoga kvara moreju delati.

Lani su vu Moor liter za 50 filira prodali, kod nas pak za 32 f. kupovali. I zašto je to tak bilo? Jer jeden posjednik nije imel lagve i moral je svoj mušt fal prodati.

Ovo je velika lakoumnost bila, jer on bi si bil lahko preskrbil peneze, ako ih je ne imel, pak bi si bi mogel zidati lagve iz cementa, i tam si vino sraniti. Ali ne, — on tu nije napravio, nego je svojim susedom na truc sve vino u butelii na špol fal prodaval.

S ovom prodajom je taj gazda neizmerni kvar učinil ljudim. Jer onda, da su kod nas za mušta 20 fillerov davali, onda su u Kecskemét i Fehértemplom 1 liter vino, koje je u pesku raslo, za 32 filira kupovali. A to je ipak smešno, kada ovde pred nosom im dobro vino raste koje je

triput već vredno kak ono, pak im je ne žal poleg velike stroške skorom još jenput toliko peneze dati za hujše vino, kak kod nas.

I to je sve zato, jer naša vina nigde ne poznaju. Zato bi i mi morali sejmé držati za prodaj od vina. Bi morali svako leto jednu hižu gore zeti naprimer u Csáktornyu u velkoi krčmi, kam bi svaki gazda svoje vino poslaj. Od svake fele jednu buteliju. Ovde bi bila jedna komišia, koja bi toga sejma složila. Na ovom sejmju bi se od kupcavh vino koštalo, i čena onda ostanovila. Tu bi se onda i licitacija održavala, na kojoj bi se hujše vino faleše, a bolše vino dragše prodalo. Ali tak bi gazda na svake fele bolše prodaval svoje vino, kak vezda, da kupec knjemu dojde, pak mu ponuje čenu, kakvu mu oče.

Pred takšim sejmji bi se trebalo mnogo pisati u novin, ne samo u našem orsagu, nego i na stranjskim svetu. Samo onda imamo hasua iz toga, ako mnogo ljudi znaju, da kod nas ne samo lepe konje odhraniju, nego da u Medjimurju i dobro vino raste. A onda ne samo za konje budemo vidli kupce u našem lepim Medjimurju, nego i takvi kupci budu došli, koji vina budu hoteli kupiti.

Zato prosim prezesa našeg gospodarstvov družtva, nek jednu sednicu poziva, de se sve to dogovorilo bude. Jeden bude ovo, a drugi to rekel, i tak bude se nekaj spametno skup složilo.

Ja mislim, da bi najbolše bilo, ako bi mi jeden savez složili, koj ne sam muštre bi sabiral, nego članim i fal peneze bi preskrbil, da bi si lagve mogli kupiti, i poleg kojega bi lekše čekati mogli, dok vino s bolšom čenom prodati moreju.

S jednom rečju najprije se moreju kupci preskrbiti i onda budemo lahko naše vino prodali.

I čitatelje ovih novinah prosim, nek nekaj pišeju k ovomu predlogu. Ako se budemo razgovarali, budemo čisto vidli, i to samo nam bude na veliki hasen.

Redarstvo naših novinah bude nam to dopustilo, da se u njih razgovarjamo.

Ali ta zadovoljnost je ne dugo trajala, jer se za kratko vreme na žalost preobrnuła. V Božojovu hižu je strašen gost došel, — tojest — nesrečna smrt. Od hiže je mamu odnesla i tak je kre materinske ljubavi ži- vučto djele zgbulio najveksi kincs. Siromaško djele! Morti je niti ne pomislilo kak veliki kincs se je izgubil od njega, ali čutilo je to onda, da ga je večer nišće ne zval z dragimi rečmi: moli Boga djele!

Neje bila dugo hiža brez matere, jer se je Božo nabrzo oženil. Došla je druga mama vu stan i zato je djele pozabilo svu žalost. Nego mačuha je ne mogla izkazati ono pravo ljubav, koju čuti mama prtio svojemo djetetu. Sprvice ga košvala ali njeni kušer je djetetu mrzel bil. Potli ga je hapila kuditi i ngudar ga ne z dobriom okom pogledala. I to zato, jer je i ona rodila djecu i nje ljubile a njega zametavala. Siromašno djele je den na den bralo ružice po senokoši i nosilo na grob svoje matere. Ali prešo je ljeto i približila se mrzla jesen, koja je presihla djele, da vu stanu oстане. Ali vezda je stopram djele vidlo svoj žalostan život. Nišće se neje za njega brnil a mačuha ga samo za nevalanca zvala.

Med tem se približi sveti Božič, steri

djele veselje staromu, mladomu, siromaku i bogatašu. Jožekovo srce se takaj razveseli, jer si je mislil, da na ov sveti den mortitak nebude stranjski v obiteljji, mortitak odmekne trdo srce njegove mačuhe. Po dnevu ide od suseda, do suseda a na večer si pretrdi srce i ide dimo. Stiha se potegne v hižu, de su se mu brati veselo igrali i sedne se v jeden kot.

Zatem dojde mama, donese beloga kolača i vreže svakomu djetetu jeden falat. Siromaški Jožek žalostno stegne z rokom za kolač, ali mačuha mu srdito veli: — Ti tam idi jest, de si se po dnevu prevlačil.

Siroče drvutč potegne roku i z oka mu padneju debele suze.

Da si se povlačil celi den? — pita ga mačuha.

Bil sem pri grobu, druge mame, odgovori on.

— O da si idi za mamom i srdito hiti pred njega noža, s kojim je kolača rezala, i otide z hiže.

Deca su se duže igrala a Jožek zeme noža i odpravi se proti cintoru. Da je sam bil, počel se je žuhko plakati. Vezda je stopram videl, da je čisto zapuščen. Kaj naj napravi? Kam naj ide? Iz cirkve se čujeju

Vi budite mislili da budem ja tu morebiti za decu držal kakve predikacije. Jako se vkanjujete. Ja budem vam držal malo navuka. Vam starestim, koji mislim da me budete razmeli bolje kak deca.

On gazda, koj ima svoje zemlje, ima doma kuruzu, ali ipak ide k susedu i tam kupi ruždjenu kuruzu, samo zato jer njegova još na lati je batine vrden. Jer takov gazda svojega suseda zmaže a sam sebe na nikaj spravlja. Jer takov gazda niti potlam nebude ruždžil kuruzu, nego ju onak na lati prodaj. To znam da budete vi svi rekli, da zaistinu, takov človek je batine vrden.

A kaj budete moji dragi rekli za jeden orsag, koj sve ima doma, pak ipak beži vu susedstvu po svaku robu? Vi budete opet rekli, da je batine vrden.

Ako bi vezda doista došlo do toga da se te batine oživeju, kaj mislite po čijim hrbtu bi tancale te batine? Po našim. Mi svi skupa smo orsag. Dakle mi smo krivi, da gospodarimo onak, kak nebi smeli gospodariti. Mi idemo k susedu po ono, kaj doma imamo.

Ja sam na čelu moje štive »Šibice« del. Sigurno zato jer je to mala stvar ali ipak na milijune penez damo vun za nje stranjskim orsagom. Ako za šibice milijune damo vun, kak onda nebi još više dali vun za druge stvari, koje su vekše i više koštaju. S jednom rečjom mi smo tak kak on gazda, koj drugam ide ruždjeno kuruzu kupiti a svoju na lati prodaj.

Naši trgovci — čast i poštenje onim, koji su prerazmeli stvar — strašno proti orsagu delaju i proti narodu, dakle proti nas, kad navék stranjsku robu nam narijavaju na nas.

Čul sam već i takve trgovce, koji su rekli: »Eh zabada, naša domača roba nije još tak fina, kak stranjska!« Taj človek vam laže. Naša roba je još fineša kak stranjska. Ali kakva je gud, naša je, naši ljudi živiju iz nje, naši težaki ju napraviju. To je samo izgovor, da je naša roba hujša, to samo on zna reči, koj po bečkim pangrotnim stacuni skupi »ausferkauf« pak on robu trži na-

zvoni, i on se odlučil, da bu duže živel i da odputuje v tuđjnu

Celi den je išel po zmrzlenim potu a ljudi su ga bogato darovali tu i tam s kolači. Prosil su ga nek oстане pri njih ali srce ga je tiralo, da kam dale otide od doma. Drugi den dojde v jedno tihlo selo i odputi se v jednu hižu, da se segreje. Gazda ga odmah spita, da kaj ga tira po svetu, i on mu se pove. Nazadnje z tomi rečmi dovrši svoj govor. Izhičeno siročie sem, na koga je Bog i človek pozabil.

Veli njemu gazda:

Nebantuj djele Boga! Človek te more ostaviti, ali Bog te nigdar neostavi! Koj se vu njega ufa, nebude osramočen.

Zatim pokrijeju stola. Dva starci nudiju Jožeku, da se naj hrani. Na večer mu dobru postelju napraviju kre peči. Več je visoko bilo sunce, da se je zbudil. Lepo se zafali i odpravi se na put. Ali stavec ga ne pušti. — Neides odvol drago djele, mi te nepustimo. Ti si brez otca i matere i odpravil si se na sveti božič na put. Gospodin Bog je tak stel, da se zidemo. Ti nucaš roditelje, mi pak dete iščemo. Ostanu prinasa. I Jožek oстане tam.

Leta i leta su prešla na Božojovu hižu

semu svakom narodu. Vu Magjarskoj ga ne još takvih pangrotiranih »ausferkauf« stacunov. Magjarska meštija je mlada i jaka i zato smo mi da joj pomazemo obladati stranjske canjke.

Vu svakim selu naj se napravi družtvo za širenje domaće meštije i domaće robe. Gospoda navučitelji naj budu vu tēm vodje i naj nabereju okoli sebe narod, naj napraviju družtvo. To družtvo naj pozove svakoga stacunova, da naj samo iz domaćih magjarskih fabrikah pristela robu. Samo ako budemo tak gospodarili, bude naš orsag srećen. A ako je orsag srećen, onda su i nje-govi ljudi srećni, jer orsag smo mi svi.

KAJ JE NOVOGA ?

— *Srećno novo ljeto želimo svim našim predplatnikom, čitateljem, suradnikom i svakom prijatelju našega lista. Naj nam Bog na ovim mladim ljetu daje mir, sreću, zdravlje i zadovoljnost, svakomu dobromu človeku dugi, blaženi život! Srećno novo ljeto!*

— **Oglas sejma.** Od strane poglavarstva se na znanje daje da će se u Ivancu 7-ga januariaša obdržavati sejem sa raznovrstnom robom i blagom.

— **Jako stari ljudi.** Poleg Temesvár je ove dneve jedna ženska, s imenom Zsivojnik Istvánne umrla. Ona je bila 108 let stara. Do smrti uvek je bila zdrava i do zadnjega hipa je bila pri pameti. Jaku veliku obitelj je za njom ostavila. I od ove zene stariši čovek je u Etesd umro prošli tjeđen. Ime mu je bilo Alb János poljodolovec. 115 let je bil star. Imel je petoro djece, od kojih najstariši 80, najmlajši 65 let je star. I najstariši vnuk ima već 60 godina. Stariši, djeca i vnuki s jednom rečju cela rodbina skupa živi i zajedno gospodari. U onom selu ima ih i već takvih starih ljudi, zrok česa je ne samo zdravi zrak, nego i treznost, u kojim ti selski ljudi tam med bregima žuju.

— **Zaklal si je otca.** Još nam je jako vu pameti ono ubojstvo, koje se je

vu Drávavásárhely pripetilo sa Prepelica familijom, pak već od druge krvočnošći moramo pisati. Istina da se je stvar još prošloga meseca dogodila ali krivca je vezda prošle dneve prijelo žandarstvo vu Stridóvár. Prošloga meseca 12-ga je bilo gostovanje vu Ivanics grad horvatskoj občini. Po gostovanju se je Horváth János muzikaš posvadił sa svojim maćuhinim otcom Kokas Jánosom zbog jednoga bajza. Vu posvadjanju je Kokas János noža zgrabil i sina vu glavu vpičil. Na tem se je sin tak razsrdil, da je noža iz ocove ruke vun cuknul i sa jakim mahom ga vu srce vpičil, tak da je ov najedenput vumrl. Vu velikim strahu je Horváth János po sumah se klarilar, dok ga prošloga tjeđna žandari nisu prijeli vu Stridovarskoj šumi Predan je sudu

— **Vreme.** Zdavnja smo ne doživeli takvo vreme kak sada. Iz svih mestah pišeju da su veliki deždji bili prošle dneve a sada opet dobimo glase od velikih poplava. Vu Slavoniji je sveposud velika voda. Vu Španjskoj je Duero voda velike poplave načinila i vnoگو ljudi je žvltjenje zgubilo pri poplavi. Znanci jako vnoگو zgunjavaju kaj je zrok sadašnjemu nerednom vremenu. Jedni veliju, da je zato takvo vreme, jer se približava Halley-zvana repača, koju budemo već vu marcijušu mogli videli. Mi samo to moremo reći, kaj se je već vnoگوput na istinu obrnulo, da črni Božić i beli vuzem.

— **Zmešano gostovanje.** Pri Turmán Jánosu birovu vu Sárosujlaku je gostovanje bilo. Serežan Andraš dečko je sa više dečki išel nutri gde su se zabavljali i tam je počel halabuku načiniti. Brov je je pred sebe pozval da naj se vu redu zadržavaju, ali to neje hasnelo, pak su je zato domari šteli vun hitili. Kak je serežan sa pajdaši vun išel je iz revolvera strelil. To je tak razsrdilo Turmana birova, da je i on pušku zgrabil i strelil je za dečki. Jedna kuglja je tak nesrećno trefila Serežana, da je odmah vumrl.

— **Varmegjinski puti.** Vu varmegjinskoj sednici je bila reč od varmegjinskih putov. Árvay Lajos aispán je po varmeg-

jiji putoval i med tem je spazil, da pute jako vu velikim neredu držiju. Cestari ne delaju na putu od jutra do večera, nego onak kak i kada je njim volja. Zato je aispán dal vun naredbu, da se ima na cestare dobro paziti.

— **Malo se zaboravil.** I. Miklós ruski car čudajout se zaboravil. Jedenput su deli mu na stol dva ukaza. (Pisme, koje car mora podpisati.) S prvim ukazom jednoga dobroga officera bi bil moral avangjirali, a s drugim pak jednoga grešnika vu Siberiju poslali. Da je car vu ovih ukazih ime pisal, premešal je dvoje ime. Dobroga soldata je vu Siberiju poslal a grešnika rak je avangjiral. Činovniki su najenput spazili to zaboravljenje, ali su ne vupali nikaj caru reći. Jedenput je car iskal onoga dobroga officera, kojega je zbog zaboravljenje vu Siberiju poslal. Pital je, kaj gde je te officir zakaj ne dojde zahvaliti avangjiranje? Vezda su mu povedali, da toga človeka je on vu Siberiju poslal, a grešnika je avangjiral. I Miklós je odmah odredil, da nek se te dva človeka najenput zamenjaju. Siromaškumu officiru, koji je zbog zaboravljenje trpil, pisal je lista, da nek mu oprosti.

— **Željeznička nesreća vu Česki.** Na Božić velika nesreća se pripetila vu Česki. Iz Beča je išel šnellcug vu Pragu, da se polek Uherskoj staciona skup žisel s jednim teherskim cugom. Strašna nesreća pripetila. Šestnajst človekov je vumrelo, a drugi putovnici svi su nekke rane dobili. Ova nesreća se zbog nepazljivost dogodila. Signali su tak kazali na stacionu, da šnellcugov put je slobodan, ali to je ne bilo istina, jer na putu je jedan teherski cug stal. Šnellcug i teherski cug za jedno minutom su se do kraja potreli. Med potrete kočije su se najenput človečke vikanje čule. Pomoć je fletno došlo, ali na onim 16 ljudim, koji su već vumreli, pomoći su već ne mogli. Pišeju da on činovnik, koji je vu službi bil, već nesme vu službi biti, dok nebudu saznali, jeli je za istina on kriv nesreći.

— **Kraljski princ kak kočiš.** Iz Pariša pišeju, da Bourbon Lajos prinč dozvolu je dobil od redarstva, da slobodno bude njemu kruha si skrbiti, kak fiakeroš. Su je ljudi, koji velidu, da ne može biti, kaj te človek je pravi Bourbon princ. Da je bila ona velika buna vu Francuzki, kraljev sin je nekam zgimul. Za puno vremena je jedan človek došel vu Paris, i glasil je, da on je zgubljeni kraljevič. Tomu človeku je sin te današnji fiakeroš. Glasi i on, da od kraljevskog okitelja se rodil, ali nemre to zaosigurati. Nego to je istina, da meštija dobro mu bude išla, jer svaki človek se trsi tēm, kaj njega jeden princ vozi.

Nekaj za kratek čas.

Učitelj: Reći mi, Štefek, ako iz petnajst vkrej zememo šest, kuliko ostane?

Štél: Ostane, ostane — devet.

Učitelj: Dobro je, sinek; ali i osvjeđoci! Štél: Bog i bogme.

*

Mati: No, kaj bude stobom Leksi? Denes si išče nikaj ne vučil, ti lēni dečko.

Leksi: Oh, naj se brniti mama, im denes me je gospon učitelj i hvalil. To je rekel Karleku:

— Karlek, ti si u razredu najnevalaneši deran, i Leksi je već vrēden od tebe.

*

je opet žalost došla. Ljubav za sinom je v grob odnesla staroga Božoja. Ali i dovica je ostarala. Iz med svoje djece je samo najmlajšega odgojila i on je bogat gazda postal i ostavil mamu. Prem da je čul, da mu je mama vu velikom siromaštvi neje niti štél odnje čuti. Blago je pomaleme otišlo i nikoga ga ne bilo, što bi se za nju brinil. Čutila je da je smrt već blizo i rada bi pred smrtjom vidla svojega nezahvaljenoga sina. Našel se jeden človek šteti ju je odpelal. Bilo je to na sveti Božić. — Dušno spoznanje, nju je navek bantovalo. Betežna je došla večer v jedno mirno selo i otputi se v jednu hižu, da prsi na noć stana. Domari su nju radostno prijeli. Okolo 40 let star gazda odpela ženu v hižu i pripravi zanju postelju. V kubnji je mlada snēha pripravljala večerju. Deca kak su spazili žensku odmah su potihnuti. Betežna žena sađmo gleda obraz dece i gazde kak da bi njoj poznati bili.

Medtem pokrijeju stola i okolo se sedne zadovolna obitelj. Najstariši sin počne na glas moliti a drugi stihom za njim. Po molitvi se stane gazda zeme nož i počne kruha rezati, od šteroga svim dojde dosta.

— Ječte draga djeca i družina. Bog je dober, on nigdar neostavi one štere se vu

njega ufaju. Ja sem siročē bil i ran na ov sveti den sem išel vu svet.

Ali me pomogel Gospodin Bog. Fala mu i diha za navek.

Betežna žena prestrašeno poslušala reći i oči njoj padneju na stol. Spoznala je onoga noža šteroga je jenput na božić večer hitila pred sina, da se zakole. Bog je tak štél, da odhićeno djete z onim nožom reže svojoj maćuhi kruha. Stiha se obrne i plače. Da se je stala od stola, obitelj je prosila gazdu da nek pošle po plebanuša, jakost ju ostavlja i rada bi se pred smrtjom spovedala. Da je plebanos došel žena se stane, dozove kolo sebe celo obitelj i počne govoriti.

— Ja sem pred tem 30 let sirala od hiže djete, staromu sem bila maćuha. Tu je na stolu nož, kojega sem mu dala, da se naj zakole. Pokaram se za grehe. Jeli mi Bog oprosti grehe?

Bog povraćenomu odprosti, — veli plebanos

A jeli ti odhićeno djete odprostiš svojoj nemiljoj maćuhi?

— Odprostim! — veli gazda.

Maćuha segne z rčkom proti gazde, oče nekaj reći, ali nemre, glavu spusti na prsa i vumre.

Lovrekov Ivek.

Seljak: Veliku nevolju imam, gospon doktor, čisto pol noći nemrem spat. Nega proti tomu nekva vračta?

Liečnik: Naj brojiju samo naveke do sedem, onda budu vre zaspali.

Seljak: Im ako naveke do sedem moram brojiti, onda samo ob fertalj osmi ču zaspali!

Mrksity Jása, törökbecseiski seljak-ablegat, koj je čisto prosten človek i jako štedljivi svinski-tergovec, u svoj kotar se dimo putuje. Ljubezno proštenje vzeme od svoje ablegatpriatelje.

— Servus, moj priatelj, dimo putujem u moj kotar.

Pozdraviju njega, rukujeju se žnjim, dobra putu mi zeliju.

— Bog stobom, moj stari! — Reče njemu nešči.

Na Solzász József ablegat veli:

— Zabadau mu želiš to! Nemre biti ž njim!

— Kakaj?

— Jer Bog se ne putuje u tretjim razredu!

Urednikovi odgovori.

Našim poštvantim čitatejom dajemo na znanje, da budemo svaku nedelju na ovim mestu odgovor dali svakomu, koj se k nam obrne sa kakvim gud pitanjem. Zato si svaki naj svoje ime lépo podpiše da budemo mogli znati tko je to, koj pita kaj od nas. Nekoji budu morebiti čekati morali na odgovor, ali to jim naj nezeme volju, jer morebiti pitanje, koje moramo razsvelliti je težkeše, pak zato nam više posla da, dok ili po zakonskih knjigah ili od vučenih za to ljudih dobimo odgovor. Za atres je dosta ako se piše: „Gosp. Urednik „Medjimurja“ Csáktornya.“

Naši odgovori dudu takvi da bude se svaki mogel nekaj navéiti iz njih. Zato je naj svaki navék dobro prečitati.

Veščički kmet. Vašu štivu od našega planeta smo dobili. Jako je lépo to, da jeden takov človek kak Vi se tršičim više videti po svétu. Stém se človek vnogo vuči. Ali mi bi Vam jako zahvalni bili, aki bi nam nekaj opširneše pisali od onih krajov, gde ste se obrnuli, kud ste putovali. Vašu štivo smo morali malo popraviti ondi, gde je od Austrije reč, jer tam bi predi morali malo od naše mile domovine od Magjarske nekaj goroviti. Mi poznamo vaše dobro pero i jako bi radi bili, ako bi nam nekaj od Magjarske pisali, makar samo od onih mestah gde ste se obrnuli u svojim životu. To je osobito za nas medjimurce jako vředno, da poznamu svoju domovinu.

Kak vezda stoji svét, mi nebi mogli prorokovati da bude Austrija zadnja diživa na svétu. Pak zato budemo pri vašoj štivi našu opazku metnuli na to, da barem nedojde vu narod ta vera, kaj bi osobito vu sadašnjim vrémenu moglo vkiniti ljudi. Dénes tak stoji Austrija, da hušje nemore stati. Němci koji živiju vu Austriji popévjuju »Wachtam Rhein« te kričju »Loss von Rom!« To tuliko znamenuje da svi hočju pod veliku Němsku (Pod Prajsku) spadati te zato ostavljaju katoličku veru i luteransku veru zėjenu nase. Vu malim vrémenu je 90 jezer němcev vu Austriji ostavilo katoličku veru! Čehi se takajše svadiju, ruteni se gibieju i t. d. Vu Austriji je vezda strasen svét, pak zato more dojtí vrème da bude Austrija pokojna i na mnogo malih dělov razdeljena. Sve bude to pokazalo, da Austrija nije vekivečna — D. K. Kotor. Ako vam svirje kašlju te more biti iz više zrokov. Morebiti da su vručú hranu

dobile, pak jih čréva pečeju. Od toga kašlja budu ozdravile, ali jako dugo. Mešajte jim vu ščavu srotku ili stepke. Ako je kašelj né od toga, tak jim probajte dati žveplin cvet. — **Klekár Drávavásárhely, Novák: Bottornya, Vinogradar: Muraszentháron, Králics i Derzsanics** pak i drugi koji su znali vu ove novine pisati naj se javiju, da jim moremo strošek poslati za poštu, pak nam naj nekaj pišuju iz svoje okolice. — **Varga I.** Budite tak dobri pak nam pišite, tko vam je to rekul, da je Horvatska vekša kak Magjarska. Rečite mu da je osel. Magjarska ima 63 varmegije a Horvatska samo 8. — **Magjarski jezic.** Takvu knjigu, kak vi velite, mi nepoznamo. Morebiti da bi za vas dober bit Margitai: Zepni rečnik. Kupite si ga vu knjižari Strausz Sándor Csáktornya — Ftiček. Ako Vi kaj od Marice pišete, onda si i ime podpišite. Najte nas za norce gledati, da budemo mi koga obšanili za Vašu volju, kaj morti niti nije istina. Kaj né?! — **Benc M.** To vam mi nezamemo povedati, jeli dobite vu Ameriki delo ili ne. Na drugo pitanje vam more dati odgovor svaki agent, koj se stem bavi.

Na ostala pitanja budemo vu sledećim broju dali odgovor.

Gabona árák. — Clena žítka.

mmázsa	l m-cent,	kor. fill.
Buza elsőrendű	Pšenica	25.50 —
Rozs	Hz	17.00 —
Árpa	Ječmen	14.00 —
Zab	Zob	14.50 —
Kukoricza	Kuruza nova	13.00 —
Fehér bab új	Grah beli	21.00 —
Sárga bab	» žuti	18.00 —
Yegyes bab	» zméšan	15.00 —
Kendermag	Konopljenoseme	18.00 —
Lenmag	Len	23.00 —
Tökmag	Koščice	28.00 —
Bükköny	Grahorka	14.00 —

Nagyobb kötésünk folytán abban a kellemes helyzetben vagyunk, hogy a GRAMOFON LEMEZEK árát leszállíthatjuk és ezentúl

legnagyobb felvételű kétoldali lemezeket 4 koronáért szállíthatunk.

Kívánatra jegyzéket bérmentve küldünk: **Graner Testvérek, Csáktornya.**

Szőlő-oltvány

szőlővesszők és borsó NAGY KÉPES ÁRÚJEGY-ZÉKEMET

INGYEN

és bérmentve küldöm meg, a ki címét tudatja. Ezen könyvet még az is kérje, a ki rendelni nem akar, mert ebből megtanulhatja a szőlő-telepítést; a smellet sok szőlőkép van benne. Szőlő oltványokból és más egyéb európai és amerikai alma és gyökerekes vesszőkből, a világ-hírű Delawaréből állandóan több millió-készlet eladó, olcsó ár mellett. Több ezer elismerő levél közte több hercegi és grófi uradaó lomtól.

Cím:

Szűcs Sándor Fia, szőlőtelepe
BIHARDIÖZEG. 652 11-24

ROPS

biztonsági gyorsfőző.

Tűzveszély kizárva. Ha felborul, elalszik.
Szesz ki nem folyhat.
Szeszfogyasztásban igen takarékos.
Kapható minden jobb vasárú és háztartási cikkekkel árusító üzletekben.

Ha valahol nem kapható, szíveskedjék hozzánk fordulni. Képes prospectus ingyen és bérmentve.
Rops Fémárú Részvény-Társaság
Budapest, V., Külső-Váci-út 74/16
Helybeli elárusítók:
Rosenberg Rezső, Weisz Sándor, Mráz Test-601 20-50
vérek, Bernyák Károly utóda.

IZELÉS! JO KIVITEL! MÉLTANYOS ÁRRA!

ZIRNER TESTVÉREK
UTODA BÉSZET MUGG
BUDAPEST, IV. VÁCIUTCAZAS
SZEMÉLY A KRISTOFERER! PORTOS CZIMRE ÜGYELJUNK!
ALAPITVOTT 1834-
MELLO BIZTOSÍTÉK MELLETT VIDÉKE IS SZÍVESÉN
ÁRULOK VÁLASZTÉKOT.

A csáktornyai kereskedők a szokásos ujévi ajándékozást, az építendő kórház alapja javára tett adománnyal váltották meg.

Csáktornyaiksi trgovcvi navadno novo ljetno daruvanje su na gradjenje bolnički (špital) temelj korist delajuče dare izmienili.

semi svakomaku narodu. Vu Magjarskoj ga ne još takvih pangrotiranih »ausferkauf« stacunov. Magjarska meštija je mlada i jaka i zato smo mi da joj pomazemo obladati stranjake canjke.

Vu svakim selu naj se napravi društvo za širenje domaće meštije i domaće robe. Gospoda navučitelji naj budu vu tēm vodje i naj nabereju okoli sebe narod, naj napraviju društvo. To društvo naj pozove svakoga stacunova, da naj samo iz domaćih magjarskih fabrikah pristela robu. Samo ako budemo tak gospodarili, bude naš orsag srećen. A ako je orsag srećen, onda su i nje-govi ljudi srećni, jer orsag smo mi svi.

KAJ JE NOVOGA ?

— *Srećno novo ljeto želimo svim našim predplatnikom, čitateljem, suradnikom i svakomu prijatelju našega lista. Naj nam Bog na ovim mladim ljetu daje mir, sreću, zdravlje i zadovoljnost, svakomu dobromu človeku dugi, blaženi život! Srećno novo ljeto!*

— **Oglas sejma.** Od strane poglavarstva se na znauje daje da će se u Ivanicu 7-ga januaruša obdržavati sejem sa raznovrstnom robom i blagom.

— **Jako stari ljudi.** Poleg Temesvár je ove dneve jedna ženska, s imenom Zsivojnik Istvánné umrla. Ona je bila 108 let stara. Do smrti uvek je bila zdrava i do zadnjega hipa je bila pri pameti. Jaku veliku obitelj je za njom ostavila. I od ove zene stariši čovek je u Ešesd umro prošli tjeđen. Ime mu je bilo Alb János poljodolov. 115 let je bil star. Imel je petoro djece, od kojih najstariši 80, najmlajši 65 let je star. I najstariši vnuk ima već 60 godina. Stariši, djeca i vnuki s jednom rečju cela rodbina skupa živi i zajedno gospodari. U onom selu ima ih i već takvih starih ljudi, zrok česa je ne samo zdravi zrak, nego i treznost, u kojim ti selski ljudi tam med bregima žuju.

— **Zaklal si je otca.** Još nam je jako vu pameti ono ubojstvo, koje se je

vu Drávavásárhely pripelilo sa Prepelica familijom, pak već od druge krvoločnosti moramo pisati. Istina da se je stvar još prošloga meseca dogodila ali krivca je vezda prošle dneve prijelo žandarstvo vu Stridóvár. Prošloga meseca 12-ga je bilo gostovanje vu Ivanics grad horvatskoj občini. Po gostovanju se je Horváth János mužikaš posvadił sa svojim maćuhnim otcem Kokas Jánosom zbog jednoga bajza. Vu posvadenju je Kokas János noža zgrabil i sina vu glavu vpičil. Na tem se je sin tak razsrdil, da je noža iz ocove ruke vun cuknil i sa jakim mahom ga vu srce vpičil, tak da je ov najedenput vumrl. Vu velikim strahu je Horváth János po sumah se klaratil, dok ga prošloga tjeđna žandari nisu prijeli vu Stridovarskoj šumi Predan je sudu

— **Vreme.** Zdavnja smo ne doživeli takvo vreme kak sada. Iz svih mestah pišeju da su veliki deždji bili prošle dneve a sada opet dobimo glase od velikih poplava. Vu Slavoniji je sveposvud velika voda. Vu Španjolskoj je Duero voda velike poplave načinila i vnoگو ljudi je žvltjenje zgubilo pri poplavi. Znanci jako vnoگو zgunjavaju kaj je zrok sadašnjemu nerednom vremenu. Jedni veliju, da je zato takvo vreme, jer se približava Halley-zvana repača, koju budemo već vu marcijušu mogli videti. Mi samo to moremo reći, kaj se je već vnoگوput na istinu obrnulo, da črni Božić i beli vuzem.

— **Zmešano gostovanje.** Pri Turmán Jánosu birovu vu Sárosujlaku je gostovanje bilo. Serežan Andras dečko je sa više dečki išel nutri gde su se zabavljali i tam je počel halabuku načiniti. Brov je pred sebe pozval da naj se vu redu zadržavaju, ali to neje hasnelo, pak su je zato domari štelu vun hititi. Kak je serežan sa pajdaši vun išel je iz revolvera strelil. To je tak razsrdilo Turmána birova, da je i on pušku zgrabil i strelil je za dečki. Jedna kuglja je tak nesrećno trefila Serežana, da je odmah vumrl.

— **Varmegjinski puti.** Vu varmegjinskoj sednici je bila reč od varmegjinskih putov. Árvay Lajos aispán je po varmeg-

jiji putoval i med tem je spazil, da pute jako vu velikim neredu drziju. Cestari ne delaju na putu od jutra do večera, nego onak kak i kada je njim volja. Zato je aispán dal vun naredbu, da se ima na cestare dobro paziti.

— **Malo se zaboravil.** I. Miklós ruski car čudajout se zaboravil. Jedenput su deli mu na stol dva ukaza. (Pisme, koje car mora podpisati.) S prvim ukazom jednoga dobroga oficera bi bil moral avangjirati, a s drugim pak jednoga grešnika vu Siberiju poslati. Da je car vu ovih ukazih ime pisal, premešal je dvoje ime. Dobroga soldata je vu Siberiju poslat a grešnika pak je avangjiral. Činovniki su najenput spazili to zaboravljenje, ali su ne vupali nikaj caru reći. Jedenput je car iskal onoga dobroga oficera, kojega je zbog zaboravljenje vu Siberiju poslat. Pital je, kaj gde je te oficir zakaj ne dojde zahvaliti avangjiranje? Vezda su mu povedali, da toga človeka je on vu Siberiju poslat, a grešnika je avangjiral. I Miklós je odmah odredil, da nek se te dva človeka najenput zamenjaju. Siromaškumu oficiru, koji je zbog zaboravljenje trpil, pisal je lista, da nek mu oprosti.

— **Željeznička nesreća vu Česki.** Na Božić velika nesreća se pripetila vu Česki. Iz Beča je išel šnellcug vu Pragu, da se polek Uherskoj stacionu skup žisel s jednim teherskim cugom. Strašna nesreća pripetila. Šestnajst človekov je vumrelo, a drugi ptovniki svi su nekke rane dobili. Ova nesreća se zbog nepazljivost dogodila. Signali su tak kazali na stacionu, da šnellcugov put je slobodan, ali to je ne bilo istina, jer na putu je jedan teherski cug stal. Šnellcug i teherski cug za jedno minutom su se do kraja potreli. Med potrete kočije su se najenput človečke vikanje čule. Pomoć je fletno došlo, ali na oim 16 ljudim, koji su već vumreli, pomoći su već ne mogli. Pišeju da on činovnik, koji je vu službi bil, već nesme vu službi biti, dok nebudu saznali, jeli je za istina on kriv nesreći.

— **Kraljski princ kak kočiš.** Iz Pariša pišeju, da Bourbon Lajos prinz dozvolu je dobil od redarstva, da slobodno bude njemu kruha si skrbiti, kak fiakeroš. Su je ljudi, koji velidu, da ne može biti, kaj te človek je pravi Bourbon princ. Da je bila ona velika buna vu Francuzki, kraljev sin je nekan zginal. Za puno vremena je jedan človek došel vu Paris, i glasil je, da on je zgubljeni kraljevič. Tomu človeku je sin te današnji fiakeroš. Glasi i on, da od kraljevskog okitelja se rodil, ali nemre to zaosigurati. Nego to je istina, da meštija dobro mu bude išla, jer svaki človek se trsi tēm, kaj njega jeden princ vozi.

Nekaj za kratek čas.

Učitelj: Reći mi, Štefek, ako iz petnajst vkrej zememo šest, kuliko ostane?
Štél: Ostane, ostane — devet.
Učitelj: Dobro je, sinek; ali i osvjeđoci!
Štél: Bog i bogme.

Mati: No, kaj bude stobom Leksi? Denes si iše nikaj ne vučil, ti lēni dečko.

Leksi: Oh, naj se brniti mama, im denes me je gospon učitelj i hvalil. To je rekcl Karleku:

— Karleku, ti si u razredu najnevalaneši deran, i Leksi je već vrēden od tebe.

je opet žalost došla. Ljubav za sinom je v grob odnesla staroga Božoja. Ali i dovica je ostarala. Iz med svoje djece je samo najmlajšega odgojila i on je bogat gazda postal i ostavil mamu. Prem da je čul, da mu je mama vu velikom siromaštvi neje niti štel odnje čuti. Blago je pomaleme otišlo i nikoga ga ne bilo, što bi se za nju brnil. Čutila je da je smrt već blizo i rada bi pred smrtjom vidla svojega nezahvaljenoga sina. Našel se jeden človek šteri ju je odpelal. Bilo je to na sveti Božić. — Dušno spoznanje, nju je navek bantovalo. Betežna je došla večer v jedno mirno selo i otputi se v jednu hižu, da prsi na noć stana. Domari su nju radošno prijeli. Okolo 40 let star gazda odpela ženu v hižu i pripravi zanju postelju. V kuhnji je mlada sncha pripravlala večerju. Deca kak su spazili žensku odmah su potihnuti. Betežna žena sa mo gleda obraz dece i gazde kak da bi njoj poznati bili.

Medtem pokrijeju stola i okolo se sedne zadovoljna obitelj. Najstariši sin počne na glas moliti a drugi stihom za njim. Po molitvi se stane gazda zeme nož i počne kruha rezati, od šteroga svim dojde dosta.

— Ječte draga djeca i družina. Bog je dober, on nigdar neostavi one stere se vu

njega ufaju. Ja sem siročē bil i ran na ov sveti den sem išel vu svet.

Ali me pomogel Gospodin Bog. Fala mu i diha za naveke.

Betežna žena prestrašeno posluša reći i oči njoj padneju na stol. Spoznala je onoga noža šteroga je jenput na božić večer hitila pred sina, da se zakole. Bog je tak štel, da odhićeno djete z onim nožom reže svojoj maćuhi kruha. Stiha se obrne i plače. Da se je stala od stola, obitelj je prosila gazdu da nek pošle po plebanuša, jakost ju ostavlja i rada bi se pred smrtjom spovedala. Da je plebanos došel žena se stane, dozove kolo sebe celo obitelj i počne govoriti.

— Ja sem pred tem 30 let slirala od hiže djete, staromu sem bila maćuha. Tu je na stolu nož, kojega sem mu dala, da se naj zakole. Pokaram se za grehe. Jeli mi Bog oprosti grehe?

Bog povraćenomu odprosti, — veli plebanos

A jeli ti odhićeno djete odprostiš svojoj nemiloi maćuhi?

— Odprostim! — veli gazda.

Maćuha segne z rčkom proti gazde, oče nekaj reći, ali nemre, glavu spusti na prsa i vumre.

Lovrekov Ivek.

Seljak: Veliku nevolju imam, gospon doktor, čisto pol noći nemrem spat. Neđa proti tomu nekva vračiva?

Liečnik: Naj brojiju samo naveke do sedem, onda budu vre zaspali.

Seljak: Im ako naveke do sedem moram brojiti, onda samo ob fertalj osmi ču zaspali!

Mrksity Jása, törökbecseiski seljak-ablegat, koj je čisto prosten clovek i jako stedljivi svinski-tergovec, u svoj kotar se dimo putuje. Ljubezno proštenje vzeme od svoje ablegatpriatelje.

— Servus, moj priatelj, dimo putujem u moj kotar.

Pozdraviju njega, rukujeju se žnjim, dobroga puta mu želiju.

— Bog stobom, moj stari! — Reče njemu nešči.

Na Gotzszás József ablegat veli:

— Zabavad mu želiš to! Nemre biti ž njim!

— Zakaj?

— Jer Bog se ne putuje u tretjim razredu!

Urednikovi odgovori.

Našim poštuvanim čitatejom dajemo na znanje, da budemo svaku nedelju na ovim mestu odgovor dali svakomu, koj se k nam obrne sa kakvim gud pitanjem. Zato si svaki naj svoje ime lépo podpiše da budemo mogli znati tko je to, koj pita kaj od nas. Nekaji budu morebiti čekati morali na odgovor, ali to jim naj nezeme volju, jer morebiti pitanje, koje moramo razsvetliti je težkeše, pak zato nam više posla da, dok ili po zakonskih knjigah ili od vučenih za to ljudih dobimo odgovor. Za atres je dosta ako se piše: „Gosp. Urednik „Medjimurja“ Csáktornya.“

Naši odgovori dudu takvi da bude se svaki mogel nekaj navéti iz njih. Zato je naj svaki navék dobro prečita-

Veščički kmet. Vašu štivo od našega planeta smo dobili. Jako je lépo to, da jeden takov clovek kak vi se tršičim više videti po svétu. Stém se clovek vnogo vuči. Ali mi bi vam jako zahvatni bili, aki bi nam nekaj opširneše pisali od onih krajov, gde ste se obrnuli, kud ste putovali. Vašu štivo smo morali malo popraviti oudi, gde je od Austrije reč, jer tam bi predi morali malo od naše miše domovine od Magjarske nekaj govoriti. Mi poznamo vaše dobro pero i jako bi radi bili, ako bi nam nekaj od Magjarske pisali, makar samo od onih mestah gde ste se obrnuli u svojim životu. To je osobito za nas medjimurec jako vrédno, da poznamu svoju domovinu.

Kak vezda stoji svét, mi nebi mogli proročuvati da bude Austrija zadnja drživa na svétu. Pak zato budemo pri vašoj štivi našu opazku metnuli na to, da barem nedóje vu narod ta vera, kaj bi osobito vu sadašnjim vrémenu moglo vkamiti ljudi. Dénes tak stojim Austrija, da bujše nemore stati. Némei koji živiju vu Austriji popévujú »Wachtam Rhein« te kričuju »Loss von Rom!« To tuliko znamenuje da svi hočuju pod veliku Némsku (Pod Prajsku) spadati te zato ostavljaju katoličku veru i luteransku veru zémeju nase. Vu malim vrémenu je 90 jezer némcovu vu Austriji ostavilo katoličku veru! Čehi se takajše svadiju, ruteni se gibaju i t. d. Vu Austriji je vezda strašen svét, pak zato more dojtí vréme da bude Austrija pokojna i na mnogo malih délov razdeljena. Sve bude to pokazalo, da Austrija nije vekivečna — D. K. Kotor. Ako vam svjige kašlju to more biti iz više zrokov. Morebiti da su vručú hranu

dobile, pak jih čréva pečeju. Od toga kašlja budu ozdravile, ali jako dugo. Mešajte jim vu ščavu sirotku ili stepke. Ako je kašelj né od toga, tak jim probajte dati žveplin cvet. — Klekár Drávavásárhely, Novák: Bottornya, Vinogradar: Muraszentmárton, Králics i Derzsánics pak i drugi koji su znali vu ove novine pisali naj se javiju, da jim moremo strošek poslati za poštu, pak nam naj nekaj pišeju iz svoje okolice. — Varga I. Budite tak doberi pak nam pišite, tko vam je to rekel, da je Horvatska vekša kak Magjarska. Rečite mu da je osel. Magjarska ima 63 varmegije a Horvatska samo 8. — Magjarski jezik. Takvu knjigu, kak vi velite, mi nepoznamo. Morebiti da bi za vas dober bil Margitai: Žepni rečnik. Kupite si ga vu knjižari Strausz Sándor Csáktornya — Ftiček. Ako Vi kaj od Marice pišete, onda si i ime podpišite. Najte nas za norce gledati, da budemo mi koga obšanili za Vašu volju, kaj morti niti nije istina. Kaj né?! — Benc M. To vam mi neznamo povedati, jeli dobite vu Ameriki delo ili ne. Na drugo pitanje vam more dati odgovor svaki agent, koj se stem bavi.

Na ostala pitanja budemo vu sledećim broju dali odgovor.

Gabona árak. — Ciena žitka.

mmázsa	l m.-cent,	kor. fill.
Buza elsőrendű	Pšenica	25.50 —
Rozs	Hrč	17.00 —
Árpa	Ječmen	14.00 —
Zab	Zob	14.50 —
Kukoricza	Kuruza nova	13.00 —
Fehér bab új	Grah beli	21.00 —
Sárga bab	» žuti	18.00 —
Vegyes bab	» zméšan	15.00 —
Kendermag	Konopljeno seme	18.00 —
Lenmag	Len	23.00 —
Tökmag	Koščice	28.00 —
Bükköny	Grahorka	14.00 —

Nagyobb kötésünk folytán abban a kellemes helyzetben vagyunk, hogy a GRAMOFON LEMEZEK árát leszállíthatjuk és ezentúl

legnagyobb felvételű kétoldali lemezeket 4 koronáért szállíthatunk.

Kívánatra je gyzöket bérmentve küldünk: Graner Testvérek, Csáktornya.

A csáktornyai kereskedők a szokásos ujévi ajándékozást, az építendő kórház alapja javára tett adománnyal váltották meg.

Csáktornyaiški trgovci navadno novo ljetno daruvanje su na gradjenje bolnički (špital) temelj korist delajuće dare izmienili.

Szőlő-oltvány

szőlőveszázóri és borról NAGY KÉPES ARJEGY-ZÉKEMET

INGYEN

és bérmentve küldöm meg, a ki címét tudatja. Ezen könyvet még az is kérje, a ki rendelni nem akar, mert abból megtanulhatja a szőlőtelepítést a emellett sok szőlőkép van benne. Szőlő oltványokból és más egyéb európai és amerikai sáma és gyökerez veszőkből, a világhírű Delaware-ből állandóan több milliózset eladó. Olcsó ár mellett. Több ezer államéró levél! kőzte több hercegi és grófi uradók lomtól.

Cím:
Szűcs Sándor Fia, szőlőtelepe
BIHARDIÓZSÉG. 652 11-24

ROPS

biztonsági gyorsfőző.

Tűzveszély kizárva.
Ha felborul, elalszik.
Szesz ki nem folyhat.
Szeszfogyasztásban igen takarékos.
Kapható minden jobb vasárú és háztartási cikkeket árusító üzletekben.
Ha valahol nem kapható, sziveskedjék hozzánk fordulni.
Képes prospectus ingyen és bérmentve.

Rops Fémárú Részvény-Társaság

Budapest, V., Külső-Váci-út 74/16
Helybeli elárusító:
Rosenberg Rezső, Weisz Sándor, Mráz Test-601 20—50
vérek, Bernyák Károly utóda.

TELJES! JO KIVITEL! MÉLTÁNYOS ÁRAK!

DIVATOS ÉKSZEREK

FÜLBELTŐK NAKKOTÓK NYAK-ÉKEK GYÜRÜK MÉLTALYOK ORÁK LANCZOK ZSÓZSUK ÉVŐSZÖGÖZÖK EZÜST DISSZÁNGYAN LEGNA EGYŐB VALASZTEHA ÉS RESZERZESI FORRASA

ZIRNER TESTVÉREK

UTÓDA KISSZ HUGÓ
BUDAPEST IV VÁCIUTCAZAS.
SZEMEN A KRISTOFFERELI FORRÁS CIZMÉ ÜZLETJÉNE!
ALAPITVAŐTT 1826 KÖ
HELLO BIZTOSITEN MELLETT VIDEREK ISZVISESEN KULÖÖK VALASZTÉNYÖT.

Számtalan első díjjal és díszoklevelekkel kitüntetve

Kalmár és Engel

motor és gépjárá

Budapest V., Lipót-körút 22.

Ajánlja egy ceplőgép, mint malom-üzemre legegyszerűbb benzinmotorjait, benzinlokomobiljait, valamint szivógáz-motorjait, melyet V., Lipót-körút 22. bármikor üzemben megtekinthetők.

Teljes jótállás kitünő ceplésért!
Egyedül létező újdonság!

Ezen motorok egyenletes járásuk és bámulatos egyszerű szerkezetük folytán bármely legjáratlanabb ember által is azonnal könnyen kezelhetők.

Árjegyzék ingyen és bérmentve!
Olcsó árak részletfizetésre!

00917-30

STOCK-COGNAC MEDICINAL

szavatolt valódi
borpárlat

Camis és Stock

gőzpároló telepéből,

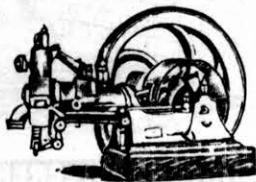
Barcola.

COGNAC-gőzfőzde,
állandó hivatalos vegyi ellenőrzés alatt.

Kapható minden jobb üzletben!

Drezdai Motorgyár Részv.-Társ.

Németország egyik legrégebb és legnagyobb motorgyára.

Szállít szakkörökben elismert legjobb gyártmányu
Benzin-, Nyersolaj-, Gáz-, Petroleum-

motorokat „lokomobilokat
valamint Szivógázmotorokat.

Meglepő újdonság!

Egytetemes Generatorunkkal
a tényleges lóerő

óránként csak kb. 1 fillérbe kerül.

647 10-20 Vezérképviselet:

Gellért Ignác és Társa

Budapest, Teréz-körút 41. Telefon 12-91.
Legmesszebbmenő jótállás! Kedvező fizetési feltételek!

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régiókat bizonyított hatásos, mely már sok év óta legjobb befűrészlések bizonyított kísérleténél, csiszolási és megfigyelésénél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárlásakor óvatossá legyünk és csak olyan eredeti üvegeket fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegyű és a Richter orvosi győgszertár általott doboza van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K 1.40 és K 2.- és úgyszólván minden gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár: Török lézsef gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszer-tára az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

A Benedikt-féle házban (Kosuth Lajos utca 5. sz.)

egy üzlethelyiség lakással

vagy csak lakás, azonnal kiadandó.

Értesítés.

Tisztelettel értesítjük a nagyérdemű közönséget, hogy **1910. január 5-én megnyitjuk hetihetét üzletágunk X. csoportját**, amelynél:

hetenként legalább **1 korona** (= egy részlet) fizetendő;

a befizetés **184 hétre** terjed;

a **184 hét** lefolytával minden 184 koronával befizetett részlet után **200 korona** fizetetik vissza;

a 16 koronát kitevő különbözet a befizető kamatja, a mely 5%-os kamatozásnak felel meg;

ezen kamatnak tőke-kamat adóját az intézet viseli;

minden 1 koronás heti befizetéssel 200 koronáig terjedő kölcsön-előleg kérelmezhető adósslevélre;

100 korona kölcsönelőleg után hetenkint 14 fillér kamat (=7.28%) fizetendő;

a kölcsönvevő előlegét bármikor is visszafizetheti, a melylyel további kamatfizetési kötelezettsége megszűnik;

elköltözés, elhalálozás s egyéb körülmények következtében is leszámol az intézet nélkül, hogy a befizető kamatvesztéséget szenvedne;

beíratási díj s költségek nem számítatnak s vidéki befizetők részére postatakarékpénztári befizetési lapokat az intézet díjmentesen ad.

A résztvenni hajlandók sziveskedjenek ebbeli szándékukat az intézettel szóval vagy levéltileg közölni, ahol is egyéb felvilágosítások is készséggel nyújthatnak.

**Csáktornya Vidéki Takarékpénztár
Részvénytársaság.**

699 4-4

Értesítés.

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy **Csáktornyan a vasuti átjárónál** levő és megboldogult férjem által jó hírnévre emelt

vasuti vendéglő

üzletemet annak halála után is tovább vezetem.

Szives pártfogásukat kéri

Özv. Miholics Ferencné.

Obznana.

S štovanjem dam na znanje p. općinstvom, da u **Csáktornya, pri željezni prelazu** nalazeći i od mojega pokojnoga supruga na dobro glas dignut

željeznička gostiona

prometa i po njevim smrti budem dalje vodila.

Srdačno zaštita prošeć

Miholics Ferenc-ova udovica.